

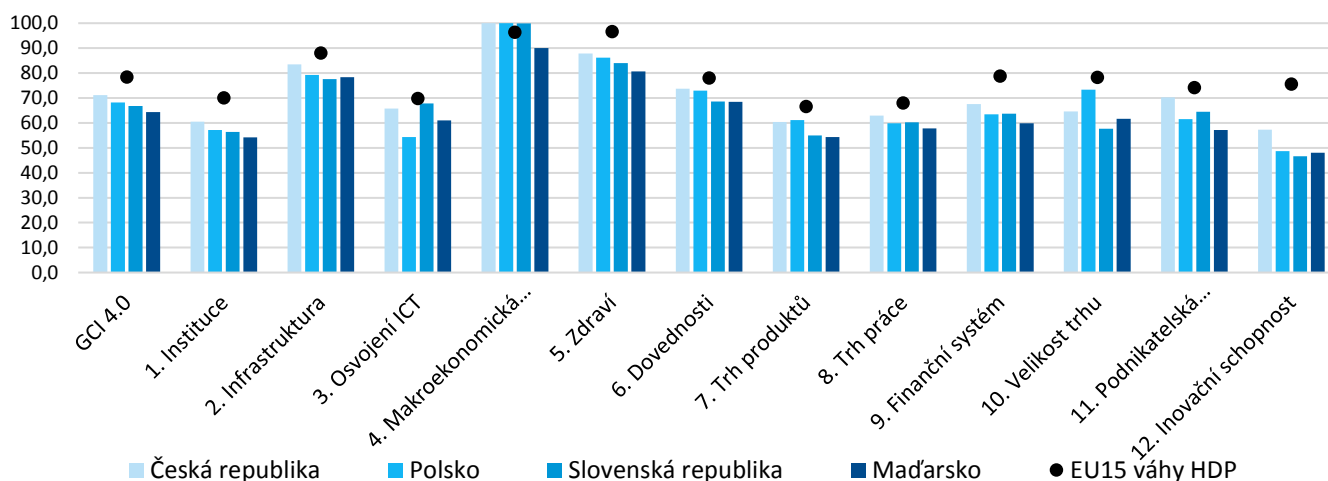
Slabé inovace stahují ČR v hodnocení konkurenceschopnosti níže

Česká republika letos zůstala v žebříčku konkurenceschopnosti zemí, který každoročně sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), na 29. příčce. Hodnocení všech hlavních pilířů zůstalo přibližně stejné; nejvíce Česká republika zaostává v inovacích. Přitom inovační schopnosti jsou klíčové pro zvládnutí přechodu ekonomiky do digitálního věku, udržení a další zvýšení konkurenceschopnosti a životní úrovně. I přes zaostávání za nejkonečnějšími zeměmi světa, kterými jsou Spojené státy následované Singapurem, Německem a Švýcarskem, je Česká republika leaderem mezi ostatními zeměmi Visegrádské čtyřky (V4). Polsko je 37., Slovensko 41. a Maďarsko 48. Nicméně ČR oproti ostatním zemím V4 zaostává ve třech pilířích: Osvojení ICT (ČR mírně ztrácí v počtu SIM karet na osobu, v míře používání internetu a připojení přes optická vlákna), Trh produktů (negativního vlivu systému daní a dotací na konkurenci) a Velikost trhu.

V porovnání s váženým průměrem EU15 zaostává ČR ve všech ukazatelích kromě makroekonomické stability. Největší rozdíl (20 %) je v Inovačních schopnostech, kde ČR výrazně ztrácí v různorodosti pracovní síly. Více než 15 % přispěl k rozdílu pilíř Velikosti trhu, zatímco v oblasti Finančního systému (13 %) ČR zaostává v poměru objemu poskytovaných finančních prostředků podnikům a domácnostem k HDP, v kapitalizaci trhu nebo v míře nevykonných úvěrů. Naopak dobře oproti EU průměru se ČR daří v oblasti podnikatelské dynamiky (dobrý regulativní rámec insolvenčního řízení), v osvojování ICT a v školství a dovednostech (průměrná délka vzdělávání je příznivá).

Zatímco některé faktory jsou při hodnocení konkurenceschopnosti spíše irelevantní, jako např. velikost trhu vzhledem k existenci jednotného trhu EU nebo slabá úvěrová dynamika kontrastující z vysokou odolností bankovního sektoru, jiné si zaslouží zvýšenou pozornost. V oblasti zlepšení inovačního pilíře nutno zmínit změnu v poskytování investičních pobídek, které budou do budoucna poskytovány pouze na projekty s vysokou přidanou hodnotou, nebo nový program MPO v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, který bude zaměřen na zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků, především rozšířením jejich cílových trhů v zahraničí a posun výše v globálních hodnotových řetězcích.

Global Competitiveness Index a jeho komponenty (100=maximum), 2018

Zdroj: GCR 2018, MPO

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	2. Q 2018	2,4	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	8/2018	1,9
Míra inflace (y/y, %)	9/2018	2,3	Stavební produkce (y/y, % z s.c.)	8/2018	11,9
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	8/2018	2,7	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	8/2018	4,2
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	2. Q 2018	8,6/6,2	Vývoz / dovoz zboží**(y/y, %, z b.c.)	8/2018	2,5/6,7

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

** přeshraniční pojetí

Zdroj: ČSÚ, říjen 2018

Z DOMOVA

Růst české ekonomiky letos zpomalí

Z nové prognózy Hospodářské komory vycházející z šetření mezi podnikateli vyplývá, že kvůli nedostatku lidí ve výrobě růst tuzemské ekonomiky letos zpomalí na 3,6 % a příští rok na 3,3 %. Poroste méně průmysl i maloobchod. Komora nevyklučuje, že zaměstnavatelům bude už v červnu 2019 chybět až půl milionu pracovníků. Poslední prognóza z června odhadovala letošní růst na 4,2 %. Trh práce je se nachází v situaci, která v historii ČR nemá obdoby. Zaměstnavatelé dnes podle Úřadu práce postrádají přibližně o 200 000 pracovníků více než na hospodářském vrcholu v roce 2006. Firmám nyní podle komory chybí už 440 000 zaměstnanců, tedy o 130 000 více než podle statistik uváděných na začátku října Úřadem práce. Ten uvedl, že počet volných pracovních míst v září vzrostl na více než 316 000. Šetření mezi podnikateli potvrdilo, že firmy budou muset v roce 2019 čelit rychlému růstu mezd. Poprvé po třech letech to zaměstnavatelé označují za větší překážku jejich rozvoje než nedostatek pracovní síly. Mzdy letos vzrostou o 8,6 % a v roce 2019 o dalších více než 8,0 %, vyplývá z predikce HK.

Zdroj: ČTK

Ceny zahraničního obchodu v srpnu meziměsíčně klesly

V srpnu 2018 se vývozní ceny meziměsíčně snížily o 0,3 %, dovozní ceny o 0,1 %. Směnné relace dosáhly hodnoty 99,8 %. Meziročně se vývozní ceny zvýšily o 1,6 %, dovozní ceny o 2,9 %. Směnné relace dosáhly hodnoty 98,7 %.

Zdroj: ČSÚ

Skližeň obilí klesne a potraviny zdraží

Obilí se letos v ČR sklídilo o 7,9 % méně než loni, zemědělci svezli z polí 6,861 mil. tun. Vyplývá z odhadu, který podle stavu k 15. září zveřejnil ČSÚ. Podle aktuálního odhadu je úroda obilovin o 15,2 % nižší než průměr sklizní za posledních pět let. Pokles úrody obilovin je podle statistiků způsoben především nižším hektarovým výnosem, který klesl o 6,7 % na 5,15 tuny z hektaru. Nižší sklizeň se očekává také u brambor o 19,1 % a u cukrovky o čtvrtinu. Mlynáři podle výkonného ředitele Svazu pekařů a cukrářů ČR J. Dřízala již zdražili mouku o pětinu, tedy o 1 000 Kč na tunu. Malé pekárny také zdražily, velké vyjednávají s obchodními řetězci o cenách na příští rok. Částečně kvůli slabší úrodě ječmene letos podraží také pivo a vzroste i cena brambor.

Zdroj: ČTK

Počet padělaných bankovek a mincí klesl

ČNB zveřejnila, že zadržela za tři čtvrtletí letošního roku 1 521 padělaných a pozměněných bankovek a mincí. To je v meziročním srovnání pokles o čtvrtinu. Loni za tři čtvrtletí ČNB zadržela 2 029 padělků. Klesl počet padělků v korunách, eurech i dolarech.

Nejvíce padělků bylo v českých korunách, celkem 848. Ve stejném období loni jich bylo 893. Počet padělků eur se snížil na 519 z loňských 871, v případě dolarů klesl na 115 z loňských 179. Ke konci roku 2017 bylo v oběhu zhruba 2,3 mld. bankovek i mincí za zhruba 592 mld. Kč. Podle údajů ČNB z počátku září je v oběhu 458 mil. bankovek za zhruba 578 mld. Kč.

Zdroj: ČTK

Zájem o daňové ráje slábne.

Poradenská společnost Bisnode zveřejnila, že počet českých firem, které jsou kontrolovány z daňového ráje, ke konci září činil 12 915. Za letošní tři čtvrtletí se jejich počet snížil o 116. Firmy opouštějí zejména Nizozemsko. Majitelé z daňových rájů aktuálně kontrolují 2,64 % českých firem, do jejichž základního kapitálu investovali 336 mld. Kč. Atraktivita tradičních daňových rájů pro podnikatele slábne už od roku 2015. Zatímco počty firem, které jsou často jen formálně ovládnuty z daňového ráje, klesají pozvolna, významnější propad lze sledovat u objemu kapitálu upsaného v základním jmění. Za prvních devět měsíců letošního roku klesl o více než 73 mld. Kč. na 336 mld. Kč. Celkový zahraniční kapitál v českých firmách se ve stejném období snížil o necelých 15 mld. Kč.

Zdroj: E15

Průměrná sazba hypoték mírně stoupla

Průměrná úroková sazba hypoték v září stoupla na 2,57 % ze srpnových 2,53 %, vyplývá z údajů Fincentra Hypoindexu. Na minimum byla sazba v prosinci 2016, a to na 1,77 %. Letos v lednu byla 2,28 %. Objem i počet hypoték v minulém měsíci stoupl. Obava z regulace hypotečních úvěrů, která začala platit od letošního října, přilákala do bank 9 153 klientů, což je nejvíce od prosince 2017. Sjednáno bylo o 678 smluv o hypotečním úvěru více než v srpnu a o 918 více než v září 2017. Lidé sjednali úvěry za 20,8 mld. Kč, což je o 2 mld. Kč. více než v srpnu a o 3,7 mld. Kč. více než loni v září.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Prodej aut v EU v září klesl

Evropské sdružení výrobců automobilů zveřejnilo, že počet registrací nových osobních automobilů v EU v září klesl o 23,5 % 1,09 mil. vozů. Pokles způsobilo zavedení nového, přísnějšího emisního standardu, díky čemuž se naopak výrazně zvýšil prodej v předchozím měsíci. Za devět měsíců letošního roku se prodej aut zvýšil o 2,5 % na téměř 12 mil. vozů.

Zdroj: Patria

Audi zaplatí pokutu za podvody s emisemi

Německá automobilka Audi zaplatí za podvody s emisemi 800 mil. eur (cca 20,7 mld. Kč). Firma oznámila, že přijala pokutu vyměřenou mnichovským státním zastupitelstvím a ukončila tím soudní řízení. Vyšetřování podezřelých osob v případě pokračuje.

Předmětem vyšetřování byly šestiválcové a osmiválcové motory v modelech Audi V6 a V8 vyráběných od roku 2004, které podle zjištění neodpovídaly předpisům. Výrobce luxusních vozů ve svém sdělení uvedl, že tato mimořádná položka výrazně zatíží jeho letošní hospodářské výsledky. Zasažen by měl být i mateřský Volkswagen, který už v červnu zaplatil za podobný přečin miliardu eur. S nižším ziskem počítá letos i kvůli této pokutě většinový vlastník Volkswagenu, holding Porsche SE. Zisk koncernu po zdanění by se měl pohybovat mezi 2,5 mld. a 3,5 mld. eur (cca 64,5 mld. a 90,4 mld. Kč), oznámila firma.

Zdroj: E15

Růst čínské ekonomiky zpomalil

Čínský statistický úřad informoval, že v letošním třetím čtvrtletí zpomalil růst čínské ekonomiky na 6,5 % ze 6,7 % ve druhém čtvrtletí a zaostal za 6,6% očekáváním. Na pozadí obchodní války se Spojenými státy americkými je nejslabší od vypuknutí finanční krize začátkem roku 2009. Na hospodářských výsledcích Číny se mimo problémů s vývozem v souvislosti s uvalenými cly začíná projevat i tažení čínské vlády proti rizikovým půjčkám. Firmy si berou dražší úvěry, slábne domácí poptávka, klesá průmyslová výroba a investice do infrastruktury. Přesto se očekává, že čínský HDP letos vzroste o 6,6 % a splní 6,5% cíl stanovený vládou.

Zdroj: E15

Návrh italského rozpočtu porušuje pravidla

Návrh italského rozpočtu na příští rok závažným způsobem porušuje rozpočtová pravidla EU, uvedla Evropská komise. V dopise poukázala např. na prudký růst vládních výdajů a žádá o vysvětlení, proč je ignorován negativní postoj rozpočtového úřadu italského parlamentu k makroekonomickým předpokladům návrhu. Italská vláda plánuje na rok 2019 rozpočtový schodek 2,4 % HDP, což je trojnásobek ve srovnání s cílem předchozí vlády.

Zdroj: ČTK

Kontrakt Siemensu v Iráku zmařen

Naděje německého průmyslového konglomerátu Siemens na velkou zakázku v Iráku zmařila administrativa amerického prezidenta D. Trumpa, která intervenovala za domácího rivala General Electric (GE), sdělil list Financial Times. Kontrakt za 15 mld. USD (cca 335 mld. Kč) se týká dodávky zařízení pro elektrárnu o kapacitě 11 GW. Americká a irácká vláda již podepsaly nezávazné memorandum o porozumění, které definuje budoucí spolupráci na produkci ropy a zemního plynu a také při výrobě elektrické energie. USA plánují nabídnout finance a pojištění americkým firmám, které budou podnikat v iráckém energetickém sektoru. To GE pomůže získat kontrakt, z něhož by ale mohl těžit i Siemens, protože má zastoupení energetické divize v texaském Houstonu.

Zdroj: E15

Vyšší mzdy a dražší ropa zvyšují ceny průmyslových výrobců

Ceny průmyslových výrobců v září přidaly 0,3 % m/m a 3,2 % meziročně. Důvodem byly vyšší mzdové náklady i rostoucí ceny vstupních surovin, které se projevily zejména ve vyšších cenách v odvětví koksů a rafinovaných ropných produktů. Růst cen zaznamenalo i stavebnictví a zemědělský sektor. Ceny stavebních prací přidaly meziměsíčně 0,5 %, meziročně pak stouply o 3,8 %. Na jejich vývoji se podepsal obrovský převis poptávky po nové, zejména bytové, výstavbě nad nabídkou. V souvislosti s tím rostly i ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví, které byly meziročně dražší o 4,2 %. Ceny zemědělských výrobců byly v meziročním vyjádření stále nižší (-0,4 %), meziměsíčně si ale připsaly 4,5 %. Důvodem jsou vyšší ceny obilovin a olejnin v důsledku horší letošní sklizně, naopak ceny masa klesly.

V posledním čtvrtletí by se meziroční dynamika cen průmyslových výrobců měla udržet nad tříprocentní hranicí. Cena ropy Brent na světových trzích se bude držet mírně pod současnou hodnotou, stabilizují se i ceny ostatních komodit. Naopak růst mzdových nákladů podpoří dynamiku cen v primárních sektorech i v příštím období. Potvrzuje se tak skutečnost, že inflační tlaky v české ekonomice nadále přetrvávají a postupně prosakují do spotřebitelské inflace. Ta se do konce roku bude držet nad 2% cílem ČNB, které tak nic nebrání, aby pokračovala v normalizaci úrokových sazeb.

Podle Eurostatu se ceny průmyslových výrobců v EU28 v srpnu meziměsíčně zvýšily o 0,3 % a meziročně o 4,7 %. Vyšší nárůst cen v zahraničí spolu s přetrvávající slabou korunou tak budou i nadále zvyšovat dovozní ceny a tlačit tuzemské firmy k zdražení své produkce.

Zdroj: ČSÚ

Zahraniční obchod se Spojeným královstvím značně zpomaluje

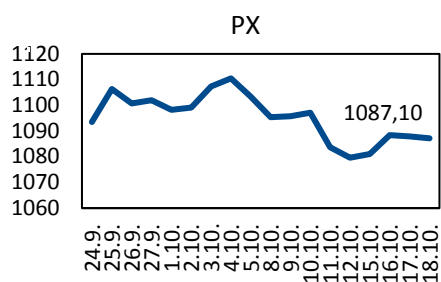
Nejistota spojená s vystoupením Spojeného království z EU způsobuje poslední dobou pokles obchodní výměny. Podle předběžných údajů ČSÚ za prvních osm měsíců letošního roku klesl vývoz zboží z ČR do Spojeného království o 4,5 % a dovozy se snížily o 5,0 %. Přitom ve stejném období loňského roku vývozy rostly meziročně o 1,5 % a dovozy ještě více, a to o 2,4 %. Firmy pociťují rostoucí obavy z „tvrdého brexitu“ a s největší pravděpodobností se začínají připravovat na nepříznivý scénář odchodu, ačkoli vzájemná obchodní výměna nadále probíhá podle stávajících pravidel. Zatím nikdo netuší, jak dopadnou vyjednávání o brexitu, resp. zda bude vůbec uzavřena nová obchodní smlouva mezi VB a EU, a proto jsou firmy při sjednávání nových kontraktů či jejich obnově velmi zdrženlivé. Obecně panují obavy z tarifních i netarifních bariér obchodu, které by mohly nastat, protože různé intervence státu, poplatky z dovozu a vývozu nebo jiné obchodní překážky znamenají pro firmy vždy velkou zátěž.

Spojené království přitom patří dlouhodobě mezi naše významné obchodní partnery. Po Německu, Slovensku, Polsku a Francii je pátým nejvýznamnějším exportním teritoriem. Od počátku vzniku samostatné České republiky, roku 1993, se co do velikosti obrátu umísťuje v první desítce států, s nimiž ČR nejvíce obchoduje. Korunová hodnota exportu zboží z ČR do Spojeného království se za posledních deset let téměř zdvojnásobila a v roce 2017 činila 210,8 mld. Kč. Dovozy ve výši 98,9 mld. Kč se Spojené království umístilo na jedenáctém místě. Na celkovém vývozu se podílelo 5 %, na dovozech 2,6 %. Česká republika má se Spojeným královstvím od roku 2001 kladnou obchodní bilanci, která v roce 2017 dosáhla 111,8 mld. Kč. Stroje a dopravní prostředky generují nejvyšší přebytek obchodní bilance. Naopak nejvyšší záporné saldo je v obchodu s chemikáliemi.

Ačkoli se nejedná v absolutním vyjádření o velký podíl na domácích vývozech, případným neuzavřením nové obchodní smlouvy mezi EU a VB by byli pravděpodobně nejvíce postiženi tuzemští výrobci vláknocementového zboží, dále pak výrobci ručních mechanizovaných nástrojů a producenti sucharů a sušenek. Tito výrobci vyváží do VB 20 %, resp. 17 % a 16 % ze svého celkového vývozu do světa. Výpadek pětiny jejich vývozu vinou nedostatečně regionální diverzifikace a absence obchodní smlouvy mezi VB a EU by mohl mít dopad na jejich hospodářské výsledky.

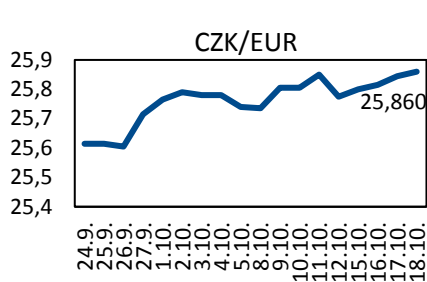
Zdroj: MPO

Vývoj indexu PX

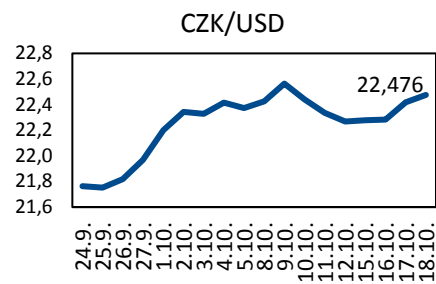

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V TÝDNU od 22. do 26. října 2018

PONDĚLÍ	ČSÚ: Notifikace deficitu a dluhu vládních institucí (2017)
ÚTERÝ	Eurostat: Notifikace deficitu a dluhu vládních institucí (2017)
STŘEDA	ČSÚ: Konjunkturální průzkum (říjen 2018)
ČTVRTEK	
PÁTEK	

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.